

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae

Schnorrenberg, Anno

Coloniae, 1740

§. 3. De Voto.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62040](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62040)

hæc difficultatem patientur, quando enim Novitius per vota secreta admittitur, vel rejicitur, unusquisque votum suum secundum conscientiam regulat, nec rationem assignat: in iis autem, quæ secundum conscientiam judicantur, ul-

terior quæstio locum non habet. *Gloss. in cap. statutum. de rescript. in 6. verb. relinquantur.* Ideoque nisi gravamen sit ita manifestum, ut celari nequeat, dimissus Novitius nihil efficiet.

S. Tertius.

De Voto.

Quæres primo. Quid est votum?
R. 1mo. Votum latè sumptum est quodvis desiderium. Strictè sumptum est deliberata promissio DEO facta de meliori bono.

2do. Ad votum tria requiruntur: 1mo. Deliberatio. 2do. Propositum. 3tio. Promissio, in qua perficitur voti ratio. Ex sola deliberatione, nec ex solo proposito quis obligatur, ut constat *ex cap. literaturam. 3. de voto.* Nisi promissio subsequatur, quæ quidem, licet homini non nisi per verba & alia signa fieri valeat, DEO tamen per solam internam cogitationem & mentem fieri potest.

Quæres secundo. Quotuplex est votum?

R. Duplex: Simplex & solemne. Simplex est omne votum, quod privatâ fit voluntate, & in quo non intervenit publica Ecclesiæ acceptatio. Solemne est, quod publicâ Ecclesiæ autoritate stabiliter acceptatur, ita, ut ab utraque parte, tam voventis, quàm Ecclesiæ acceptantis tanquam perpetuum & viâ ordinariâ indissolubile vinculum obliget, cum vota simplicia per ordinariam di-

spensandi potestatem solvi & relaxari valeant. Duplex est votum solemne, scilicet castitatis votum Ordini sacro annexum, & votum Professionis in Ordine approbato. *cap. unic. de voto. in 6.*

Quæres tertio. In quo inter votum simplex & solemne genuina consistit differentia?

R. Votum solemne in hoc à voto simplici distinguitur, quod solemne votum personam ad contractus actusque contra votum absolutè reddat inhabilem, ut in voto solemni castitatis ad matrimonium, sic quoque in solemni paupertatis voto vovens inhabilis fit ad dominium, ideoque actus proprietatis sunt invalidi: sic pariformiter in voto solemni obedientiæ actus præter voluntatem Prælati roboris carent firmitate, votum autem simplex actus voto adversantes quidem illicitos, sed non faciunt invalidos. Inveniuntur quidem aliqua vota simplicia, ut Coadjutorum & Scholasticorum in Societ. JESU, quæ etiam subsequens dirimunt matrimonium, ex hoc tamen solemnia non sunt; votum enim solemne matrimonium perpetuè & indissolubiler vim

habet dirimendi, ut colligitur ex *cit. cap. unic.* in quo votum solemne carnali assimilatur matrimonio: at verò vota simplicia in Societ. JESU non continent indissolubile matrimonii impedimentum, cum illa vota per ipsam dissolvi valeant societatem, ideòque hæc vota nomine spiritualis matrimonii non comprehenduntur.

Quæres quarto. An differentia illa inter votum solemne & simplex sit intrinseca & essentialis, vel tantum accidentalis ex sola constitutione & dispositione Ecclesiæ orta.

R. Canonistæ dicunt esse tantum differentiam accidentalem, & voti solemnitate ab Ecclesiâ adinventam, nisi textu in *cap. unic. cit. Nos attendentes, quòd voti solemnitas ex sola constitutione Ecclesiæ sit inventa.* Et hanc dat rationem; quia votum simplex apud DEUM non minus obligat, quam solemne, juxta *cap. rursus. 6. qui Cleric. vel vovent.* Ergo per se & spectato jure naturæ & Divino votum solemne & simplex æqualiter obligant; per accidens tamen votum solemne magis obligat ex sola Ecclesiæ constitutione, quæ voto secundum se spectato extrinsecam acceptationis solemnitate, cujus effectum actuum contrariorum voluit esse irritationem, superaddidit.

Quæres 5to. Quinam votum vovere possunt?

R. Quotquot ex defectu rationis, ut furiosi, amentes, infantes ante completum septimum ætatis annum, vel ex defectu sufficientis libertatis vovere non prohibentur.

Quæres sexto. Quinam ob defectum ætatis vovere prohibentur?

R. 1mo. Impuberes ultra septennium egressi absolute quidem vovere possunt. ejusmodi tamen vota à parentibus vel tutoribus directe infirmantur; tales enim ut plurimum infirmi sunt judicii, ideò lex Ecclesiæ eorum voluntatem parentum vel tutorum auctoritati subjecit, ut similia vota irritare valeant, ut concorderet cum Canonistis docent Theologi.

2do. Filiifamilias sub patria, & minores sub tutorum potestate constituti vota realia, hoc est, de re aliqua, cujus administratio ad parentem vel tutorem pertinet, sine consensu parentis vel tutoris facere nequeunt; quia in his filiusfamilias patri, & minor tutori est subjectus. Vota verò personalia, hoc est, de actione aliqua ab ipso vovente exhibenda emittere possunt, quia quoad tales post annos pubertatis ordinariè liberæ sunt conditionis. Si actio, quam filius vovit, ut jejunium vel peregrinatio, in patris cedat præjudicium, ut quia filium à muniis expediendis à patre justè & pro familiæ necessitate injunctis impedit, pater votum à filio emissum rescindendi & irritandi habet auctoritatem.

3tio. Conjuges, quorum neuter aliquid in præjudicium matrimonii vovere potest. *can. manifestum. 11. can. noluit. 16. caus. 33. q. 5.* cum hac notanda differentia: quia maritus majorem habet potestatem in uxorem, quam uxor in maritum, siquidem uxor est subiecta viro, & quoad usum matrimonii, & quoad gubernationem familiæ, vir autem solum subditus mulieri quoad usum conjugii, ideò maritus quilibet non impediens usum matrimonii libere vovere potest.

uxor verò nec in præjudicium conjugii, nec in detrimentum rei domesticæ quidquam vovere valet, unde si uxor peregrinationem vovit, votum non subsistit, nisi sub tacita conditione: si maritus permiserit, & quamvis maritus semel assensum dederit, uxoriq̄ executionem voti permiserit, ex post tamen sententiam mutare, votumque irritare potest, ut colligitur *ex cit. can. manifestum.*

4to. Religiosi, ut disponitur *in can. Monacho. 2. caus. 20. q. 4.* Monacho non licet votum vovere sine consensu Abbatis sui, si autem voverit, frangendum erit. Si igitur Religiosus contra Regulam aut regularem Observantiam voveat, illud nullum est, si autem non sit contra Regulam, ut certam orationem vel abstinentiam, illud sub hac conditione, si Superior non contradicat, vel votum irritet, & tamdiu servandum est, usque dum à Superiore irritetur.

5to. Episcopus nequit vovere ea, quæ Episcopale impediunt officium, ut longam peregrinationem, ingressum in Religionem sine licentia summi Pontificis; quia vinculum, quo Episcopus suæ Ecclesiæ alligatur, etiam prætextu pietatis solvi non potest, cum bonum commune privatæ sit præferendum devotioni. *cap. nisi cum pridem. 10. de renuntiatis.*

Quæres septimo. Quæ res voveri possunt?

1. Res vel opus, quod voto promittitur, sequentes debet habere conditiones:

1ma. Ejus exercitium in potestate voventis esse debet: frustra enim promitto, quod non est in mea potestate. Hinc vo-

tum de vitandis omnibus peccatis tam mortali quam venialibus est nullum; quia viâ ordinariâ vitare omnia peccata venialia est impossibile. Aliud esset, si vovens omnem diligentiam adhibere promitteret, ut, quantum in se, omnia venialia caveat, quantumcunque cum DEI auxilio caveri possunt, ad talem quippe diligentiam lex naturalis obligat & Divina: ergo est voti materia. Vix tamen tale votum consulendum. Exemplum Seraphicæ Matris Theresiæ, quæ vovit in omnibus illud facere, quod videretur perfectius, admirandum potius est, quam imitandum.

2da. Debet esse bonum, quod vovetur, ideo votum de re indifferenti & ad finem bonum improporcionata, vel de opere aliquâ circumstantiâ vitiato, nullum est.

3tia. Debet esse de meliori bono, hoc est: de tali, ut promittentem ab eo bono, quod DEO magis placet, & melius est, non impediatur, ideo votum de non amplius mutuando, cum proximo non amplius loquendo, de matrimonio contrahendo &c. est invalidum, quia regulariter impediunt majus bonum, utpote Divinis contraria consiliis.

Quæres octavo. Quæ ad voti formam requiruntur?

1. mo. Debet esse promissio seria cum intentione sese obligandi. Nudum propositum etiam à longo tempore habitum non sufficit, ut constat *ex cit. cap. ad literaturam. 3. de voto.*

2do. Promissio deliberata & voluntaria, quâ aliquis libere & directè certum quid promittit, & quidem talis libertas

ad votum requiritur, qualis ad perfectum actum humanum desideratur, vel, ut alii loquuntur, qualis sufficit ad peccandum mortaliter. Voluntarium indirectum vel in sua causa ad votum non sufficit, ideo qui novit se in ebrietate aut somno vota & promissiones facere, & voluntariè se inebriat, voto in ebrietate facto non obligatur, quia non est directè voluntarium.

3tio. Debet votum fieri DEO, saltem mediatè, hoc est: ad minus finaliter in DEUM dirigi; votum enim patriæ & Religionis soli DEO tanquam summo Domino omnium bonorum Authori debitus est actus. Si Sanctis vota fiant, ut per illorum intercessionem sanitatem, vel quid aliud impetremus, id fit ad eum modum, quo Altaria & Ecclesiæ Sanctis dedicantur, scilicet in honorem DEI & memoriam Sanctorum.

Quæres nono. Quos votum habet effectus?

R. Effectus voti est obligatio, quamvis enim ab initio vovere liberum sit, votum tamen factum necessariò est implendum, ut constat ex cap. licet. 6. de voto. Deuter. 23. Si nolueris polliceri, sine peccato eris, quod autem semel egressum est de labiis tuis, observabis & facies, sicut promissisti DEO tuo. Hæc obligatio ex genere suo gravis est, attamen ex levitate materiæ violatio voti potest esse venialis.

Quæres decimo. Quæ circa executionem voti notanda?

R. Votum absolutè & nullo præfixo termino factum statim est adimplendum. Deuter. 23. Cum votum voveris Domino DEO tuo, non tardabis reddere, quia

requirit illud Dominus DEUS tuus, & si moratus fueris, reputabitur tibi illud in peccatum. Ratio est: quia omnis promissio absolutè & sine ulla determinatione facta, statim obligationem parit, ita, ut solvi & adimpleri debeat, quod promissum est, quamprimùm juxta prudentis arbitrium id commodè fieri potest, juxta Reg. Juris. 14. ff. de Reg. Juris: In omnibus, in quibus dies non ponitur, præfenti die debetur.

2do. Ex justa causa voti executio differri potest. cap. non est. 5. de voto. Ut si impedimentum occurrat, ob quod voti executio redditur difficilior. Hoc si temporale, executio voti differri potest, donec commodè impleri valeat: si est perpetuum, votum vel est redimendum, vel commutandum, vel in ea dispensatio petenda. cap. quod super his. 8. de voto.

3tio. Qui Religionem ingredi vovit, & voto non impleto Episcopatum suscipit, transgressor est voti, & Episcopatum renuntiare, seque ad Religionem, ut votum impleat, transferre tenetur. cap. per tuas. 10. de voto. Et ratio est: quia qui absolutè tenetur voto, peccat faciendo aliquid, quo se ad implendum votum moraliter reddit impotentem, suscipiendo autem Episcopatum, consentit in statum, per quem ad executionem voti vel Religionis ingressum impotens efficitur.

4to. Qui ad certum diem, vel intra determinatum tempus aliquid dare vel facere vovit, si absque justa causa ultra præfixum tempus executionem differat, contra votum peccat, & elapso etiam tempore, quod promissit, adhuc exequi obli-

obligatur, v. g. quis vovit intra annum Religionem ingredi, elapso biennio vel triennio adhuc Religionem ingredi tenetur. Aliud est, si vovisset aliquid dare vel facere dependenter à certa die, v. g. promitto in Vigilia S. Thomæ jejunare, tunc si illo die non jejunem, violo quidem votum, sed alio die jejunare non obligor, tunc enim tempus est circumstantia ipsam rem voto promissam intrinsicè afficiens. Cum ergo illo die transacto cum illa circumstantia rem promissam præstare impossibile sit, voti cessat obligatio. In priori casu vovens virtualiter duo promittit, unum principaliter, ut ingredi Religionem, alterum secundariò, scilicet intra annum: ideòque si posterius omiserit, ad prius manebit obligatus.

Quæres undecimo. An vota transeant ad hæredem?

R. Vota defuncti merè personalia hæres implere non tenetur, bene tamen realia vel mixta, hoc est: partim realia, partim personalia, dummodo id, quod in voto est reale, sit separabile ab eo, quod est personale, ac per se & independentè ab alio sit promissum: ut si quis contra fidei hostes militare, & tres socios belli milites alere vovit, hæres non militare, sed solum tres milites alere tenetur, nisi defunctus hos tres socios principali intentione ob suum comitatum & independentè à sua militia promississet. Ratio est: quia obligatio voti personalis actiones voventis respicit, ideòque cum persona extinguitur, nec ad hæredes transit, votum autem reale res respicit, hæres verò adeundo hæreditatem illam

cum omnibus oneribus realibus hæreditati annexis suscipit, ideòque votum reale non vi voti & obligatione Religionis, sed ex justitia & quasi contractu exsolvere tenetur. Constat *ex cap. ex parte. 18. de censibus*. Si hæres vota realia defuncti ab eodem hærede acceptata à Judice monitus intra annum exequi negligat, omni commodo hæreditatis est privandus. *cap. licet. 6. de voto*. Haud aliter tamen hæres ad vota realia obligatur, quàm juxta vires adita hæreditatis salvâ filiis legitimâ, quæ votis aut legatis nequit gravari.

Quæres duodecimo. Quomodo cessat voti obligatio?

R. Votum obligare desinit *1mo* ex defectu materiæ, si videlicet superveniat circumstantia, per quam res promissa melius cessat esse bonum, vel fit majoris boni impeditiva, vel illicita, aut omnino destruitur, facta impossibilis. Quando votum est mixtum, & illud, quod in eo est reale, independentè ab actione personali est promissum, si fiat impossibilis actio personalis, quod reale est, adhuc solvendum erit. V. g. Petrus vovit visitare sepulchrum S. Jacobi, & ibidem offerre 100. Imperiales, si personale vel peregrinatio ad S. Jacobum impossibilis fiat, reale, 100. scilicet Imperiales solvere obligatur. Secus si reale dependenter ab opere personali sit promissum, ut vovi peregrinationem ad S. Jacobum, in qua impendendi pro sumptibus 100. Imperiales, peregrinatione factâ impossibili, ad sepulchrum S. Jacobi offerendi 100. Imperiales non est obligatio.

2do.

2do. Per irritationem, quâ subtrahitur materia & libertas illius, qui vovit. Irritare votum pertinet ad illum, cui voventis subjecta voluntas, quod appliciter esse potest: imprimis ita, ut absolute nihil independenter à voluntate alterius vovere vel promittere valeat, & sic voluntates Religiosorum à suo Prælo dependant, qui proinde omnia illorum vota, excepto strictiorem Ordinem ingrediendi voto, irritandi habet facultatem. Deinde ita, ut voluntas voventis voluntati alterius subjecta sit, ut nihil in præjudicium vovere possit, ita dependet voluntas filii à parentibus, uxoris à marito, ut constat *ex can. puella. 2. caus. 20. q. 2. can. manifestum. 9. can. noluit. 26. caus. 33. q. 5.*

3tio. Per commutationem, quâ materia voti in aliam, ut peregrinatio in jejunium, commutatur. Vota commutandi potestas ordinariè Episcopis, & Episcopalem jurisdictionem habentibus competit. *cap. de peregrinationis. 1. de voto.* Extraordinariè etiam aliis, ut tempore Jubilæi, Confessariis competere potest. Ad licitam commutationem requiritur causa justa, vel necessitatis, ut

si votum implendi difficultas, vel utilitatis, ut si voto ligatus opus utilius præstare velit, & quidem si opus, in quod commutatio fieri petitur, evidenter melius DEO quæ gratius sit, nequidem Superioris auctoritas requiritur; quia promissum non infringit, qui in melius illud commutat. *cap. pervenit. 3. de jurejur.* Sic omnia vota etiam summo Pontifici reservata in melius DEO quæ gratius obsequium commutantur, & omninò extinguuntur. *S. Thom. 2. 2. q. 88. a. 12. ad 1.* Concordat *cap. Scriptura. de voto.*

4to. Per dispensationem, quæ est quædam obligationis DEO per votum libere factum quælitæ remissio. In voto simplici Episcopi ordinariè dispensare possunt. *cap. 1. de voto.* Excipiuntur quinque vota summo Pontifici reservata: 1. votum castitatis perpetuæ, 2. votum ingrediendi Religionem, & tria vota peregrinationis: ad limina Apostolorum, ad S. Jacobum in Hispania, & ad Terram Sanctam, quod votum ultramarinum vocatur. *cap. magna. 7. cap. postulasti. 11. de voto Extrav. etsi Dominici. 5. de penitent. & remiss. inter com.*

I. Quartus.

D E

Professione Religiosa.

Quæres primo. Quid est Religiosa Professio?

ꝑ. Est voluntaria sui ipsius traditio in Religionem approbata, cum emissionem trium votorum castitatis, paupertatis,

& obedientiæ à legitimo Superiore acceptata.

Quæres secundo. Quotuplex est Professio?

ꝑ. Professio Religiosa Statim constituitur